

POSTANOWIENIE

29 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa R.W. i B.W.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 12 września 2023 r., I ACa 1430/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża stronę pozwaną kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

(J.C.)

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie

i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. – będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 12 września 2023 r. (sygn. akt I ACa 1430/21), pełnomocnik pozwanego Banku spółki akcyjnej w W., powołał się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., tj. potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. W szczególności wskazano na potrzebę interpretacji art. 385¹ § 1 k.c., art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG, art. 455 k.c., art. 410 § 2 k.c. oraz art. 481 § 1–2 k.c., w kontekście skutków nieważności umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej, wymagalności roszczeń restytucyjnych oraz zasad naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, skuteczność przesłanki art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania potrzeby dokonania wykładni konkretnego przepisu prawa, który budzi rzeczywiste i poważne wątpliwości interpretacyjne lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie. Konieczne jest określenie zakresu wymaganej wykładni, wskazanie trudności interpretacyjnych oraz wykazanie, że treść i znaczenie danego przepisu nie zostały dotychczas dostatecznie wyjaśnione, bądź istnieje potrzeba zmiany utrwalonej linii orzeczniczej. Jeżeli skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, niezbędne jest przytoczenie konkretnych rozstrzygnięć, ich analiza oraz wskazanie, że rozbieżność wynika z odmiennej wykładni danego przepisu (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07 oraz z 14 grudnia 2023 r., I CSK 6110/22). Wątpliwości te powinny być aktualne także w chwili rozstrzygania o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lipca 2024 r., I CSK 1225/23).

Postępowanie kasacyjne – poza sytuacją określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - nie służy realizacji indywidualnego interesu strony, lecz ma na celu ochronę

interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni prawa oraz wkład w rozwój jurysprudence. Tym samym, na etapie przedsądu brak jest podstaw do poszukiwania przesłanek przyjęcia skargi wyłącznie w treści zarzutów kasacyjnych – obowiązek ich wykazania ciąży na stronie skarżącej i nie może być przedmiotem rekonstruowania przez Sąd Najwyższy (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147). Dlatego ocena spełnienia wskazanych przesłanek ogranicza się do analizy argumentacji zawartej w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi.

W ocenie Sądu Najwyższego, przepisy wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie budzą obecnie takich wątpliwości interpretacyjnych, które uzasadniałyby ich ponowne rozpoznanie w ramach procedury kasacyjnej. Problematyka wymagalności roszczeń konsumenta po stwierdzeniu nieważności umowy kredytowej oraz kwestia konieczności składania przez konsumenta dodatkowych oświadczeń w toku postępowania została jednoznacznie rozstrzygnięta w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W szczególności, w wyrokach: z 7 grudnia 2023 r. C-140/22, mBank, ECLI:EU:C:2023:965 z oraz z 14 grudnia 2023 r., C-28/22, Getin Noble Bank, ECLI:EU:C:2023:992, Trybunał wskazał, iż korzystanie z praw przysługujących konsumentowi nie może być uzależnione od formalnego oświadczenia potwierdzającego wolę zakwestionowania skuteczności umowy, a przesłanką wymagalności roszczeń jest bezskuteczne wezwanie do zapłaty, nie zaś data wyroku ani treść oświadczenia konsumenta złożonego w toku sprawy sprzeciwiającego się dalszemu obowiązywaniu postanowień umowy kredytu o charakterze abuzywnym. Zakres wykładni przepisów art. 385¹ § 1 k.c., art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG, art. 455 k.c. oraz art. 410 § 2 k.c. został tym samym przesądzony w sposób spójny i jednolity. Zgłaszane przez skarżącego rozbieżności mają charakter wykonawczy i dotyczą praktyki stosowania prawa w konkretnym, ustalonym w sprawie stanie faktycznym, nie zaś jego normatywnej treści – tym samym nie stanowią wystarczającej przesłanki do przyjęcia skargi.

Analogicznie należy ocenić wniosek o wykładnię art. 481 § 1–2 k.c., zgłoszony w odniesieniu do świadczeń pieniężnych wyrażonych w walucie obcej

(CHF). Przepis ten ma charakter ogólny i znajduje zastosowanie do wszystkich zobowiązań pieniężnych, niezależnie od waluty ich wyrażenia (*zasada lege non distinguente*). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym odsetki ustawowe za opóźnienie mogą być zasądzane również od świadczeń wyrażonych w walucie obcej, co pozostaje w zgodzie z zasadą *accessorium sequitur principale*. Stanowisko to zostało potwierdzone m.in. w uchwale połączonych Izb Sądu Najwyższego z 12 czerwca 1981 r., V PZP 3/81 (OSNC 1982, nr 7, poz. 92).

W świetle powyższego uzasadniony jest wniosek, że wątpliwości wskazane przez skarżącego nie dotyczą wykładni przepisów prawa, lecz sposobu ich zastosowania do konkretnego stanu faktycznego, w szczególności konstrukcji roszczenia odsetkowego oraz zakresu sformułowanych żądań pozwu. Nie mają zatem charakteru normatywnego.

Wskazać należy również, że nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego – na stosowany wniosek zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną – orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., obciążając nimi na podstawie art. 98 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. stronę pozwaną, która przegrała sprawę w postępowaniu kasacyjnym.

Dariusz Dończyk

(A.G.)

[r.g.]

